

TÓM TẮT LÝ THUYẾT

LỊCH SỬ 10

GV: Trương Thị Thúy Hoanh

Bài 10. THỜI KỲ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CỦA CHẾ ĐỘ PHONG KIẾN Ở TÂY ÂU (Từ thế kỷ V đến thế kỷ XIV)

1. Sự hình thành các vương quốc phong kiến ở Tây Âu

- Thế kỷ V, người Giéc-man tấn công và chiếm được Rô-ma.
- Người Giéc-man thủ tiêu bộ máy nhà nước cũ, thành lập nhiều vương quốc mới: Ăng-glô Xắc-xông, Phơ-răng, Tây Gôt, Đông Gôt...
- Họ chiếm ruộng đất của chủ nô Rô-ma và chia cho nhau. Các thủ lĩnh bộ lạc, các quý tộc người Giéc-man tự xưng vua và phong tước vị cho bản thân tạo nên hệ thống quý tộc vũ sĩ.
- Họ tiếp thu Ki-tô giáo và cho phép nhà thờ cùng sở hữu ruộng đất chung. Từ đó tạo nên tầng lớp quý tộc tăng lữ.

Các hoạt động của người Giéc-man làm cho xã hội Tây Âu hình thành 2 tầng lớp mới:

- + Lãnh chúa phong kiến (quý tộc vũ sĩ, quý tộc tăng lữ, quan lại): có sở hữu ruộng đất.
- + Nông nô (chủ nô, nô lệ): không sở hữu ruộng đất
- ➔ Quan hệ sản xuất phong kiến được hình thành. Như vậy, chế độ phong kiến của Tây Âu bắt đầu.

2. Xã hội phong kiến Tây Âu

- Lãnh địa phong kiến là vùng đất rộng lớn do lãnh chúa đứng đầu. Mỗi lãnh địa bao gồm đất của lãnh chúa và đất khẩu phần. Trong đất của lãnh chúa có những lâu đài, dinh thự, nhà thờ, chuồng trại... có hào sâu, tường cao bao quanh, tạo thành những pháo đài kiên cố. Đất khẩu phần ở xung quanh pháo đài được lãnh chúa giao cho nông nô cày cấy và thu tô thuế.

- Xã hội: lãnh chúa phong kiến, nông nô.
  - Kinh tế: tự cung tự cấp, chỉ ra ngoài khi cần mua muối và sắt.
  - Chính trị: độc lập, các lãnh địa có toà án, pháp luật và quân đội riêng.
- Sự tồn tại của các lãnh địa làm cho chế độ phong kiến Tây Âu bị phân quyền.

3. Sự xuất hiện các thành thị trung đại

- Thời gian: thế kỷ XI
- Nguyên nhân: do sản xuất phát triển, sản phẩm được bán ra thị trường một cách tự do, các nông nô làm nghề thủ công đã tìm cách thoát khỏi lãnh địa. Họ đến những nơi có đông người qua lại để lập các xưởng sản xuất và buôn bán hàng hoá. Từ đó các thành thị ra đời.
- Hệ quả: phá vỡ nền kinh tế tự cung tự cấp; xóa bỏ chế độ phong kiến phân quyền; tạo không khí tự do và mở mang trí thức cho con người.

Hết